

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kuukirjaga „Konjunktur“ Kr. 12.—

Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. FULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektiooni juhataja J. Janusson

Sektiooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussektiooni juhataja J. Kurkus

Sektiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp

Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 7

Tallinn, 16. veebruaril 1937

III aastakäik

SISU:

Lhk.

CONTENTS:

Page

PÖLLUMAJANDUS

Linnukasvatuse seisund 118

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

Peekoniturg Inglises 1936. a. 120

Metsakaubanduse seisund 121

Majandusloenduse kroonika 123

Lõhitudiseid 123

LAEVANDUS

Prahiturg 125

Tallinna sadam jaanuaris k. a. 126

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

Võiturg 126

Peekoniturg 127

Tapaloomade ja lihaturg 127

Põllumajanduslik väljavedu 127

Piimaturg 128

Teraviljaturg 128

Linaturg 129

Aedviljaturg 129

Kalaturg 129

INFORMATSIOONI OSA

Eesti Panga nädalaruanne 130

VALISMINISTEERIUMI VALISKAUBANDUSE
OSAKONNA TEATED

Seapidamise arenemine Leedus 131

Leedu majandusolukord 131

Terase tollita sissevedu Austriast Itaaliasse 132

Itaalia-Austria kaubandusleping 132

Uus toiduželatiini-vabrik Torino's 133

Võõrastemajade ehitamine Abessiinias 133

Esimene Itaalia reisinäitus 133

Autotee Room-Berliin 133

Loomatoidu sisseveo ümberkorraldus Sveitsis 133

Sisseveolubade kaotamiseis Sveitsis 134

Belgia võiturg käesoleval talvel 134

Sokolaaditurg Taanis 134

Litsentsimaks lambalihalt Rootsis 134

AGRICULTURE

Poultry Farming 118

INDUSTRY AND TRADE

Bacon Market in England, 1936 120

Timber Trade Conditions 121

News About Economic Census 123

Sundry Information 123

SHIPPING

Freight Market 125

Tallinn Harbour in January 126

AGRICULTURAL MARKETS

Butter Market 126

Bacon Market 127

Cattle and Meat Market 127

Exports of Agricultural Products 127

Milk Market 128

Crain Market 128

Flax Market 129

Vegetable Market 129

Fish Market 129

INFORMATION PART

Eesti Pank (Bank of Estonia — Weekly Return) 130

FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION

Pig Keeping in Lithuania 131

Economic Conditions in Lithuania 131

Duty-free Import of Steel from Austria to Italy 132

Trade Agreement between Italy and Austria 132

A New Gelatine Factory Established at Torino 133

Building of Hotels in Abyssinia 133

The First Travel Exposition in Italy 133

Rome-Berlin Motor Highway 133

Reorganisation of Fodder Import in Switzerland 133

Some Import Permits Abolished in Switzerland 134

Belgian Butter Market at Present Winter 134

Chocolate Market in Denmark 134

Import License Fee on Mutton in Sweden 134

PÖLLUMAJANDUS

LINNUKASVATUSE SEISUND. — POULTRY FARMING.

A. Vellner.

Linnukasvatus on arenenud järjekindlalt kogu iseseisvuse kestel ja ei avaldanud märgatavat tagasitõmbumist ka kriisiaastail. Viimase 10 aasta jooksul on lindude arv suurenenud peagu kahekordseks. 1936. a. loendati meil kokku 1 248 930 lindu eelmise aasta 1 213 370 linnu vastu. Seega suurenes lindude arv 1936. a. 35 560 linnu võrra ehk 2,9%. Linnukasvatus on meil peamiselt kanakasvatus, sest kanu ühes kukkedega oli 1936. a. 1 147 310 ehk 92% kogu lindude arvust, kuna hanesid ainult 70 540 ehk 5,4% ja muid linde 31 080 ehk 2,6%. Võrreldes 1935. a. suurenes 1936. a. kanade ja kukkede arv 34 480 võrra ehk 3% ja muude lindude arv 3 850 võrra ehk 14,1%, kuna hanede arv vähenes 6770 võrra ehk 8,8%.

Sama pidevalt on arenenud ka kanamunade väljaveedu. 1931. ja 1932. a. oli väike vähenemine, kuid sellele järgnes hoogus tõus ja viimase kolme aasta jooksul suurenes kanamunade väljaveedu kahekordseks. 1936. a. oli kanamunade väljaveedu küll väiksem eelmise aasta väljaveost, mis ulatus 48 milj. munale, koguselt 10%, kuid sellest saadav välisvaluuta summa ulatus kõrgemate munahindade tõttu välisurgudel m. a. tasemele. 1936. a. kanamunade väljaveo vähenemine oli tingitud osalt külma kevade tõttu hilisemast ekspordi algusest, osalt aga kalli lihahinna tõttu, mille tagajärjel suurenes kanamunade tarvitus siseturul, kuna munatoodangus ei olnud suurt tagasiminekut. Pajju mune läks siseturgu ka kauase hoidmise tagajärjel suve teisel poolel ja sügisel, mil munahind tõusis püsivalt.

Vaatamata hoogsale tõusule on meie linnukasvatus siiski veel küllaldaselt arenemisvõimeline, sest linde peetakse meil võrreldes teiste maadega vähe. Meil tuleb talundi kohta keskmiselt 9, 100 ha põllumajanduslikult kasutatava maa kohta 46 ja iga elaniku kohta 1,1 lindu, kuna Taanis tuleb 100 ha põllumajandusmaa kohta 706 ja iga elaniku kohta 7,3 lindu.

Linnukasvatus on meil arenenud enam

Järva-, Viru- ja Harjumaal, kus tuleb talundi kohta keskmiselt 12 lindu, kuna vähe on see arenenud Petserimaal, kus tuleb talundi kohta keskmiselt 3,3 lindu. Suurim lindude juurdekasv viimase 10 a. jooksul oli Järvamaal, üle 100%, kuna Petserimaal ei suurenenud lindude arv üldse.

Üldiselt on linnukasvatus arenenud enam kohtades, kus on soodsamaid turustamistingimusi ja liiklemisolusid, mis on tähtsaks eelduseks linnukasvatuse arenemisele.

Linnukasvatus on meil arenenud senini peagu võrdselt talu- kui ka väikemajapidamises ning aedlinna- ja alevielanike juures, kellel suurte loomade pidamine on seotud raskustega, kuid lindude pidamine on tulusaks lisasissetulekuallikaks. Kõikjal on märgata uute kasvanduste asutamist. Linnukasvatuse arendamisega on loodud talumajapidamises peagu uus ala, mis võimaldab praegu tunduvat rahalist sissetulekut. Taluraamatupidamisandmeil on saanud talundid viimasel aastail linnukasvatusest üle 3% kogusaagist ja üle 5% rahalisist sissetulekuist.

Pidamisolud. Talumajapidamises peetakse meil linde peamiselt loomapidamise kõrvalharuna ja seepärast ei ole kanadel suuremas osas talundeis korralikke eluruume, vaid neid peetakse teiste loomadega ühes ruumis, mis on enamuses pimedad, niisked ja külmad. Kuna kanade munatoodang sõltub munemisvõimest, söötmisest ja talvruumidest, on puudulikkude ruumide ja söötmise tõttu talvine munatoodang nii madal, et mune ei jätku ekspordiks. Madala munatoodangu tõttu on ka keskmine munatoodang kana kohta madal, ulatudes keskmiselt vaid 107 munale aastas. Majapidamises, kus on korralikud kanalad ja söötmine, munevad kanad talvel sama hästi kui suvel ning toodang kana kohta ulatub kuni 200 munale ja mõnes isegi üle selle aastas.

Et saada paremat talvetoodangut ja ühes sellega ka munadest kõrgemat hinda, on hakatud ehitama kanadele korralikumaid elu-

vist munade turustamist ja võimaldaks talvist eksporti. Ka tõstab see tunduvalt linnukasvatuse tasuvust, sest talvine munahind on palju kõrgem. See nõuab aga kanade söötmise ja pidamisolude parandamist, korralikkude talveruumide soetamist ning toodanguvõimelise tõumaterjali muretse-

mist. Meil on toodangu ja arenemisvõimelist tõumaterjali, on tarvilik vaid soetada juurde enam teadlikke tõuaretajaid-sugulavapidajaid ning võimaldada suuremal määral parema tõumaterjali levitamist soodustatud hindadega, et see oleks kättesaadav ka vaesemaile inimesile, nagu väikemaapidajale, käsitöölisile j. t.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

PEEKONITURG INGLISES 1936. A. — BACON MARKET IN ENGLAND, 1936.

A. Paala.

Järjekindlalt peekoni sisseveo kasv Inglises kuni 1932. a. põhjustas kvootesüsteemi sisseseadmist sisseveo reguleerimiseks, mille tagajärjel sissevedu näitab tunduvalt langust. Kvootesüsteem kehtis ka 1936. a., mil sissevedu langes 5% — 6,6 milj. tsntn-le 6,9 milj. tsntn. vastu m. a. Kuid võrreldes peekoni sisseveo kulminatsiooni-aastaga 1932. a. langes sissevedu 4,8 milj. tsntn. ehk 42%.

Seevastu tõusis järjekindlalt peekoni sisetoodang. Lepingu alusel müüdnud sigade arv tõusis 1936. a. 1 816 000 sea-le 1 781 000 sea vastu 1935. a. ehk 1 406 000 sea vastu 1934. a. Vastavalt sellele näitab tõusu ka peekonitoodang:

1936	2 745 000	cwt
1935	2 376 000	"
1934	1 736 000	"

Kvootesüsteemi kehtimisega tõusis ka sigade arv Inglises rekordtasemele:

1936	3 804 000	sig
1935	3 813 000	"
1934	3 318 900	"
1933	3 069 148	"
1932	3 184 558	"
1931	2 783 008	"
1930	2 310 241	"

Seega on sigade arv Inglises viimase 5 a. jooksul suurenenud 1 milj. sea võrra ehk 36%.

Peekoni sissevedu päritolumaade järgi näitab tunduvat tõusu Briti dominiioonidest alates 1932. a., kuna kvootesüsteemi kohaselt on sissevedu piiratud, ainult mitte Briti dominiioonidest. Selle tagajärjel kasvab jär-

jekindlalt Briti maade osatähtsus. 1936. a. ulatus see juba 24%-le üldsisseveost 20% vastu 1935. a. ehk 17% vastu 1934. a. Samade maade osatähtsus enne kvootesüsteemi kehtimapanemist oli ainult 6%. See sisseveo tõus toimus peamiselt Kanada arvel, kust varem veeti sisse ainult 200 000 tsntn aastas, kuid 1936. a. suutis Kanada anda juba 1 milj. tsntn, seega viis korda rohkem kui varem. Ottawa kokkuleppe kohaselt on aga Kanadale reserveeritud koguni 2,5 milj. tsntn peekonit. Kui see tendents Kanadas peaks kestma endise hooga, tuleb Euroopa peekoni eksportmail arvestada turu kitsenemist Inglises kui paratamatust. Arvuliselt omab esikoha peekoni sisseveost endiselt Taani, kust aga sissevedu langes 12%, mille tagajärjel Taani osatähtsus langes 51%-le 55% vastu 1935. a. Teise koha omab endiselt Kanada, kust sissevedu suurenes 19%. Kolmandale kohale kerkis Iiri, kaugemale tõrjudes Hollandi, kust sissevedu tõusis 10%.

Üksikute maade järgi kujunes peekoni sissevedu (tuh. tsntn.):

	1934	1935	1936
Kanada	894	919	1093
Iiri	368	458	505
Taani	4288	3826	3373
Holland	608	509	485
Poola	463	430	408
Rootsi	297	257	242
Leedu	252	165	194
Eesti	51	46	43
N. S. V. L.	49	47	42
Läti	43	33	36
Soome	24	22	21
Ungari	21	21	12
Norra	25	20	11
Jugoslaavia	16	21	21

	1934	1935	1936
Rumeenia	20	21	12
P.-Am. Ühendriigid	40	20	17
Argentiina	27	28	27
Teised maad	112	84	29
Kokku	7598	6927	6570

Nagu selgub, suurenes sissevedu Leedust veel 17% ja Lätist 11%. Sisseveo suurene- mine oli võimalik ainult reekspordi arvel. Sissevedu Eestist kahanes 2300 tsmtn. ehk 5%.

METSAKAUBANDUSE SEISUND. — TIMBER TRADE CONDITIONS.

Metsamaterjali väljavedu andis läinud aastal 7,8 milj. kr, seega 0,8 milj. kr vä- hem kui 1935. a. Metsamaterjali väljaveo üldkogus langes 1935/36. a. 380 tuh. thm-lt 340 tuh. thm-le, seega üle 10%. Võrreldes 1934/35. a. oli langus koguselt mullu tundu- valt väiksem. Ekspordi languse peapõhju- seks, nagu eelneval aastalgi, tuleb pidada ülestõõletava puidukoguse vähenemist 1936. a. võrreldes eelmiste aastatega.

Metsamaterjali väljavedu 1935/36. a. (thm.).

Timber Exports in 1935/36 (in m³ solid).

	1936	1935
Saematerjal — <i>Sawn Timber</i>	164 613,2	197 356,7
Kastilaudad — <i>Boards</i>	20 116,5	32 594,1
Propsid — <i>Pilprops</i>	124 872,7	120 891,5
Haavapakud — <i>Aspen logs</i>	14 593,1	13 276,8
Kasepakud — <i>Birch logs</i>	4,1	1 294,3
Lepapakud — <i>Aldern logs</i>	1 528,9	2 303,7
Lepapalgid — <i>Aldern timber</i>	1 986,2	2 522,6
Kappalgid — <i>Hewn timber</i>	1 454,4	—
Krohvimislattid — <i>Splinters for plaster</i>	2 596,0	3 564,7
Küttepuit — <i>Firewood</i>	—	1 764,4
Muud — <i>Other</i>	8 764,3	4 632,4
Kokku	340 529,4	380 201,2

Ekspordi langus toimus esijoones saema- terjali (laudade ja plankude), kastilaudade ja mõnede lehtpuupakkude osas, kuna t õ u s toi- mus propside, haavapakkude, männipalkide ning ümmarguste kuuse- ja männilattide osas.

Võrreldes metsamaterjali väljaveost läi- nud aastal saadud keskmisi väärtusi eelmise aastaga, peame nentima üldiselt tugevat t õ u s u. Saematerjali ekspordist saadi mullu keskmiselt kr. 28,30 thm-lt eelmisel aastal aga kr 25,77. Ka kastilaudade hindade alal oli m. a. märgata hinnakõvenemist; nimelt saadi thm. kastilaudade ekspordist mullu kr 49,64, eelmisel aastal aga kr 43,50. Sa- muti paranesid ka propside hinnad: 1936. a. keskmine väljaveoväärtus thm-lt võrdus kr 8,97, eelmisel aastal aga kr 8,42. Väikest langust osutas haavapakkude ekspordist saa-

dud keskmine müügiväärtus, nimelt kr 37,13-lt 1935. a. kr 35,00-le l. a.

Nagu varemgi aastail, seisib ka mullu väljaveomaist esikohal Briti; üle 81% met- samaterjali väljaveoväärtusest langes Briti osale, seega võime nentida võrreldes eelmise aastaga kogumi osatähtsuse tunduvalt tõusu (üle 6%). Briti vedasime välja saemater- jali, kastilaudu, propse, haavapakke, krohvi- mislatte, männipalke j. m. kokku 6,3 milj. kr eest. Propside, kastilaudade, ümmarguste kuuse- ja männilattide, männipalkide ja kroh- vimislattide alal oli Briti ainsaks välisturuks.

Väljaveateid metsamaterjalide turus- tamiseks Britis on ka tänava head. Aasta vahetusel oli Briti turg küll võrdlemisi vaik- ne, kuid seda tuleb panna loomulikult pühade arvele. Ehitustegevuses püsib endiselt kon- junktuuri kõrgseis; 30. IX 36 võrdus juurde- ehitatud majade üldarv 339 538-ga, mis on rekordarvuks ning ületab ümmarguselt 10 000 elamu võrra eelmise aasta kõrgseisu samal ajal. Eraehitustegevuses võis m. a. märkida üsna väikest tagasiminekut. Riiklikult juhi- tavas ehitustegevuses — „shumclearance“ pro- grammi teostamises toimus aga seevastu oluline tõus. Lammutatud majade arv ulatus 30. IX m. a. 45 148-le, kuna eelmisel aastal samal ajal oli see 30 890. Praegu nendivad ametlikud teadaanded ehitustegevusest üldi- selt pidevat tõusu. Otsustades 1. a. detsembris vastavate ametiasutiste poolt antud ehi- tustubade järgi, ulatus püstitatavate hoonete kulusumma £ 8,7 milj., olles seega 2,2% suu- rem eelmise aasta detsembrist. Sellest näi- tavad eriti suurt tõusu koolide, kirikute j. m. s. avalikkude hoonete, kuid ühtlasi ka äri- ja vabrikuehitiste püstitamine.

Palju inglise importõrdest on arvamusel, et hiljutine hindade tõus on teinud turusei- sundi hädaohtlikuks. Öeldakse, et mida suu- rem on tõus, seda raskem on langus. Metsa- turuseisundi kujunemise kohta tulevikus ol-

lakse mitmesuguseil arvamusil; see asjaolu nähtub ka sagedaist jällemüükidest, millised teostuvad metsamaterjalide alal ühelt importörilt teisele. Paljud neist ostudest on teostatud puhtspekulatsioonide eesmärgi ning hindadega, millised on sageli tunduvalt madalamad eksportöridelt nõutud hindadest praegu. Et aga mitmed firmad evivad väga mitmekesiseid materjale veel küllaldasel määral, tuleb loota, et olukord metsaturul siiski ei muutu halvaks.

Ehkki hindade kõvenemist NSVL-u uute spetsifikatsioonide ilmumise puhul peetakse üldiselt tõenäoseks, on metsamaterjale inglise turul müüdnud praegu sagedasti vaid 5% kasumiga ja ka alla seda; see asjaolu on omakorda näide teatud importöride kartusest turuolukorra kujunemise kohta tulevikus. NSVL-u metsamaterjali uutest hindadest kõneldakse, et need tulevat tunduvalt kõrgemad senisest (kuulu järgi umbes 15—20 % pro stä).

Peale NSVL-u etendab Briti metsaturul tähtsat osa ka Kanada metsaväljaveopoliitika. Praegu on Kanada metsamaterjali eksport suunatud esijoones P.-Am. Ühendriigesse, millised moodustavad Kanada metsamaterjalile loomuliku väljaveopiirkonna. Seetõttu on Kanada metsamaterjalikogus Euroopa metsaturgudel vähenenud ning annab seega võimalust turustada seal euroopa metsamaterjale senisest rohkem. Sadamatöölise (laadijate) streik P.-Am. Ühendriiges kestab veel praegugi ning arvatakse, et see kestab veel teinegi kuu. Osalt streigi tõttu on Kanada eksportöridele avanenud soodsaid turustamisvõimalusi P.-Am. Ühendriiges. Kanada saeveskid töötavad praegu täie koormisega. Arvatakse, et Kanada saeveskites kestab töö täie koormisega kuni märtsi lõpuni. Suur aktiivsus lauatehaseis koos metsahindade tõusuga põhjustab loomulikult hoidma ka saematerjali hindu kõrgel.

Tähtsaks välituruks oli meie metsamaterjalile l. a. ka Saksa, kes ostis meilt suurel määral töötlemata metsasaadusi, — peamiselt haava- ja leppapakke ning lepa- ja männipalke. Ka saematerjali alal oli Saksa meile tähtsaks välituruks mullu, kuna sinna müüsimine rohkesti lepalaudu; viimaste alal oli Saksa l. a. peagu ainsaks turuks. Üldse os-

tis Saksa 1936. a. metsamaterjale Eestist 872 tuh. kr eest, mis moodustab l. a. metsamaterjali üldväljaveo väärtusest ümmargu-selt 11%. Võrreldes eelmise aastaga peame märkima ses suhtes siiski väikest osatähtsuse langust. Ehitustegevus Saksas oli ka l. a. intensiivne.

Holland ostis Eestist läinud aastal kuuse- ja männilaudu ning kapp-palke kokku 285 tuh. kr eest. Saematerjali alal oli Holland mullu tähtsusest teisel kohal, kuid kapp-palkide suhtes osutus Holland ainsaks välis-turuks.

Alates läinud aasta kolmandast veerandist on hollandi majanduselus toimunud pööre paremusele. Konjunktuuri paranemine maailmaturul mõjustas soodsalt esijoones Hollandi eksportalasid, mis mõjus omakorda soodsalt ka teiste majandusaladele. Eriti suurt elavnemist m. a. osutas Hollandis l. a. e. a. ehitus, mis tõstis ehitustegevust üldiselt. Ka paljudel tööstusaladel oli märgata ehitustegevuse elavnemist; uute elamute püstitamine oli aga veel siiski loid. Et aga viimasel alal on ehitustegevus jõudnud madalseisuni, arvatakse, et lähemas tulevikus see hakkab elavnema. Töötaolu oli m. a. küll veel suurem kui eelmisel aastal, kuigi guldeni väärtuse langetamise soodus mõju ilmes esijoones tööturul. Hiljem muidugi selgub, kas siin on tegemist püsiva ning pideva paranemisega, kuna devalvatsiooni järgi võis arvata, et hinnatõusu kartusel üldine nõudmine suurenes ning mõjus seega tööturu elavnemisele ajutiselt. Ehkki majanduslik olukord Hollandis ei ole praegu veel täiesti selgunud, hinnatakse hollandi majanduse arengut tulevikus kindlasti senisest soodsamalt.

Briti-India ostis Eestist mullu vaid haavapakke 146 tuh. kr eest. Sama metsamaterjali müüdi ka Norrasse ning Taani, kuna Belgiasse suudeti turustada väiksemal määral ainult kuuse- ja männilaudu.

Veelgi enam tagaplaanile kui eelmisel aastal jäi mullu Prantsuse meie metsamaterjalide tarbijana. Kui 1934. a. eksportiti Prantsusse 0,3 milj. kr eest metsamaterjali, siis 1935. a. veel vaid 24 tuh. kr väärtuses ning 1936. a. kõigest 2,6 tuh. kr eest männi- ja kuuselaudu.

Ehitustegevus Prantsuses, peamiselt küll Pariisis, on seoses ettevalmistustöödega maailmanäituseks veidi elavnenud, seda juba alates 1. a. teisest poolest. Pärast frangi devalvatsiooni meie metsaekspordi väljavaated Prantsuses muutusid pisut. Võib loota meie metsamaterjali ekspordi elavnemist sinna väikesel määral, kuid see sõltub siiski vaid sellest, kui võrd paraneb prantsuse majanduselu devalveerimise tagajärjel. Prantsuse väliskaubandus 1936. a. ei lõppenud kuigi rõõmustavalt. Sisseveo ülekaal võrdus 9 944 milj. fr-ga, seega ületas eelmise aasta passiivsuse ümmarguselt 4 500 milj. fr. võrra.

Viimasel ajal osutabki Prantsuse metsaturg elavnemist. Prantsuse valitsus on ometi viimaks teostanud kauaoodatud litsentsemaksu alandamist metsamaterjali sisseveo puhul Prantsusse. See maks, milline võrdus hiljuti 64 frangiga tn (okas- kui ka lehtpuumaterjali suhtes), alandati niidid alates 5. I k. a. 1 fr-le tn okaspuumaterjalide ning 12 fr-le lehtpuumaterjalide suhtes. Maksu-

alandus vastab umbes 30 š pro std okaspuumaterjalide ning ligi 25 š pro std lehtpuumaterjalide alal. Suurem osa prantsuse metsadest koosneb lehtpuust, mis pärast ongi seletatav nimetatud kahe maksu vahe. Olgu siiski tähendatud, et harukordselt kõrge sisseveotoll, milline pandi kehtima Prantsuses kriisi ajal kodumaise metsatööstuse kaitseks välismaise võistluse vastu, kehtib veel praegugi.

Olgu lõpuks märgitud, et metsakaubanduslik kokkulepe euroopa metsaeksportõride ühingu (ETTEC) liikmete vahel Stokholmis 1. a. oktoobri alul löi kindla teguri rahvusvahelise metsaturu olukorraga stabiilsuse säilitamiseks. Kokkuleppe kohaselt määrati üheksa metsaekspordimaa üldväljaveokogus tänava kindlaks 4 000 000 std-le (arvatud välja kastilauad), milline teatud vahekorris (vt. „M. T.“ 1936, nr. 43) ositub üksikute maade vahel. See annab kahtlemata häid tulemusi ning aitab suuresti kaasa rahvusvahelise metsaturu stabiliseerumisele.

MAJANDUSLOENDUSE KROONIKA.

Praegu on käsil ulatuslikumad majandusloenduse eeltööd — ettevõtete registri koostamine kõigi loendamisele kuuluvate ettevõtete kohta. Majandusloenduse ettevõtete registrisse kantakse kõik: 1) tööstuse (ka käsitöö), 2) kaubanduse, 3) panganduse, 4) kindlustuse ja 5) transpordi (ühes laevandusega) alal tegutsevad ettevõtted. Jäevad välja kõik põllumajandusettevõtted, millised tegelevad maa- ja loomapidamisega ning kalapüüdigiga, samuti kõik vaimsel alal tegevad vabakutselised.

Tallinnas ja Nõmmel on ettevõtete registri koostamistööd juba lõpukorral. Teisis linnades ja aleveis algasid neil päevil ettevõtete registri koostamistööd linna- ja alevalitsuste kaasabil. Suuremasse linnades-

— NEWS ABOUT ECONOMIC CENSUS.

se on Statistika Keskbüroo poolt lähetatud instruktoreid, arvult 10, kes linnavalitsusi abistavad sisuliselt ettevõtete registri koostamisel. Tartus teostatakse ettevõtete registri koostamist linna statistika büroo kaasabil. Ettevõtete-registri koostamise tähtjaks teisis linnades ja aleveis on 26. II s. a.

Valdade kohta koostatakse ettevõtete register vallavalitsuste töhusel kaasabil. Keskbüroo poolt koostati mitmesuguste allikate (1934. a. rahvaloenduse andmed jne.) põhjal iga valla kohta ettevõtete register. See saadeti igale vallavalitsusele kontrollimiseks ja täiendamiseks. Üle poole valdadelt on ettevõtete register kontrollitud juba saabunud tagasi ja peab tähendama, et vallavalitsused on sooritanud oma ülesande hästi ja vajaliku hoolega.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

● Klaasi-toormassist õõsklaasi puhumise, pressimise ja valamise ning lihvimata ja poleerimata tahvelklaasi puhumise, valamise, valtsimise ja tõmbamise alal uute ette-

võtete asutamise esialgse keelu tõttu esitas Majandusminister Vab. Val. ettepaneku, määrata loetletud alade uurimiskomisjoni esimeheks Majandusministeeriumi vane-

ma tööstusinspektori L. Kampmann'i ja liikmeiks sama ministeeriumi Kaubandusinspektori V. Pikki ning esindajad Kaubandustööstus-, ühistegevus- ja Tööliskodadest viimaste juhataste nimetusel.

Majandusminister andis loa:

● Kaubanduse ja tööstuse a/s „Kaubaladu” asutamiseks Kuressaares. A.-s. i põhikapitaliks on 30 000 kr. Eesmärgiks kaupade hulgimüük ja -ost. Asutajaiks J. Berg, V. Kallas, O. Kapsi, P. Kivi, K. Põldmaa, A. Põldmaa, A. Toru ja R. Vessik.

● Kaubanduse a.-s.-le „Agentuur”, Tallinnas, tegevuse avamiseks, põhikapitaliga 50 000 kr. Eesmärgiks tegutseda esindajana sisemaal, samuti ka sisse- ja väljaveo alal ning kaubelda igasuguste kaupadega nii sise- kui välismaal komisjoni arvel. Asutajaiks M. Kõstner, A. Siirak ja J. Holberg.

● Metalltorudetööstuse a.-s. „Tallinna Metalltorudetehase” asutamiseks Tallinnas, põhikapitaliga 50 000 kr. Eesmärgiks metalltorude ja nende osade valmistamine ja nendega kauplemine sise- kui ka välismaal. Asutajaiks K. Kõrge, J. Brinkmann ja H. Tallmeister.

● A.-s. „Eesti Konserv” asutamiseks Tallinnas, põhikapitaliga 100 000 kr. Eesmärgiks igasugu liha-, kala-, aedvilja, puuvilja-, marja- ja seente konservide valmistamine ja nendega kauplemine toorel kui ka töötletud kujul. Asutajaiks A. Tupits, M. Kõstner ja J. Holberg.

● A.-s. „Šokolaadi- ja kompevitööstuse „Kave”, Tallinnas asutamiseks, põhikapitaliga 250 000 kr. Eesmärgiks šokolaadi, kompevekkide ja muude maitseainete valmistamine ja nendega kauplemine. Asutajaiks Kolla ja Karl Vellner ja E. Amos.

● Kinnisvarade kasutamise a.-s. „T.A.M.” (Tööstusaktsiaseltside Maja) tegevuse avamiseks Tallinnas, põhikapitaliga 400 000 kr. Eesmärgiks on kinnisvarade omandamine, valitsemine ja ekspuuteerimine ning majade ja muude hoonete ehitamine.

Asutajaiks K. Hangelaid, M. Raud ja O. Hinto.

● O.-ü.-le „Ilutrukik”, Tartus põhikapitali suurendamiseks 50 000 kroonilt 120 000 kr-le.

● Metallitööstuse a.-s. „Aivaz”, Tallinnas, põhikapitali suurendamiseks 50 000 kr-ilt 100 000 kr-le.

● O.-ü. Raadio-elektrotehnika tehas „RET”, Tallinnas, põhikapitali suurendamiseks 60 000 kr-ilt 120 000 kr-le.

● Inglise a.-s.-le „Vanamoisa Oilfields Limited'il” oma tegevuse avamiseks Eestis. A.-s. põhikapital on Eestis 50 000 kr. Ülesandeks õlikivikaevanduste ja õlivabrikute asutamine, ehitamine ja ekspuuteerimine. Täisõiguslikuks volinikuks Eestis on eesti kod. H. Prenskey.

● A.-S-le „Eesti Kaupmeeste Majanduskeskus „E.K.M.” Tallinnas, põhikapitaliga 150 000 kr. A.-S-i eesmärgiks on olla eesti kaupmeeste majanduslikuks keskuks kaupmehe kaupadega varustamisel ning kauplemine igasugu kaupadega sise- ja välismaaga enda ja komisjoni arvel. Asutajaiks 40 kaupmeest, eesotsas A. Mändvere, E. H. Kolk ja G. Vatsel.

Majandusministeerium andis loa:

● A.-s. O. Kilgasele, Tallinnas, ühe puuvilla eelketruslindi-masina ostuks Inglisest 6 000 kr. väärtuses.

● Saeveski J. Polt'ile, Loobus, Virumaal, ühe diiselmootori ostuks Saksast 2 250 kr. väärtuses.

● K.-m. V. Kordes'ele, Tallinnas, nelja kombineeritud hõvelmasina ostuks Saksast koguväärtuses 6 020 kr.

● A.-s. „Estakland'ile”, Tallinnas, ühe treipingi ja selle varustuse ostuks Saksast 7 000 kr. väärtuses.

● A.-s. „Ilmarisele”, Tallinnas, nelja „Caterpillar” süst. mootori ostuks P.-Am. Ühendriigist koguväärtuses 34 000 kr. Mootorid on määratud teehõvliste varustamiseks, millised telliti Teedeministeeriumi poolt.

LAEVANDUS

PRAHITURG. — FREIGHT MARKET.

Laevade prahiturg kuni 12. II oli võrdlemisi kindel ja elav eelmisel nädalal märgitud prahtide taseme juures. Mõõduandval turul — viljavedudes üle ookeani — nõudmine laevade järele elavnes pisut ning kuna laevad on vedudes kinni, oli pakkumine tagasihoidlik ja maksti La-Platast Euroopasse keskmiselt 2/6 üle miinimumi, s. o. 27/6 Up-river sadamaist Inglise valitud sadamasse. Austraaliast maksti 39/0—40/- Lääne-Aust. Inglise. Suhkruveol Kuubast tõusid prahid tagasi 20/-le. I-India prahid suurile laevadele riisi j. m. veol püsisid 37/6- 38/-. Väga elav oli suuremate laevade nõudmine ajalepingule 1—2 reisuks, kusjuures maksti 6000—8000 tn aurikuist 5/6—6/- ja mootor-laevadest 1/- rohkem.

Vahemere vedudel oli nõudmine metallimullaveo laevadele väiksem, kuid hinnad püsisid endised.

Süteprahid üle ookeani La-Platasse lan-gesid umb. 1/-. Cardiffi maksti rajoonist 11/—11/6. Süteprahid Vahemerre seisid eel-misel tasemel Cardiffist Aleksandriasse 8/-, läänepoolsesse Vahemere ossa sama või 6 d. vähem; Inglise idarannast samasse kohta-desse 6 d. rohkem. Süteprahid Inglise-kon-tinendi vahel:

Cardiff — Lissabon	7/6—8/-
„ Bordeaux	5/6—5/9
„ Rouen	5/4—5/7
Newcastle — Hea Taani sadam	5/6—6/6

Süteprahid Balti merre olid jäätakistuse tõttu pisut kõrgemad, keskmiselt: Inglise idarannast (E.C.) Taani 5/6—6/6; Inglise idarannast Balti merre 6/6—7/6; Danzigist Taani 5/6—6/6, Rootsi 6 d. rohkem; Danzi-gist Roueni 7/9—8/-.

Metsamaterjalide prahtimine on ka elav-nemas eelolevaks navigatsiooniks ning veo-andjad peavad vähehaaval tõstma prahte, kuna need on jäänud maha teiste prahitur-gude tasemest. Kuna teisel turgudel tõusid prahid 1929. a. tasemele, olid metsaveos pakutavad prahid veel tunduvalt madalamad. 1929. a. bruto-praht L. Soomest ja Eestist Hulli-Londoni oli keskmiselt 45/-, Valgest Merest 65/- Soomest Taani väikelaevadele kr. 36. Neid prahte peavad laevaomanikud

ka praegu silmas, arvestades teisi turge. Ajalepingul maksti 1929. a. suvel 1000 stand. laevast kuni 1000—1200 £. Et 1937. a. suvised prahid tõuseksid nendeni, peaksid tegelikud prahid ületama 1. a. nov. määratud miinimumprahid üksikvedudel 10/- võrra ja ka vastavalt ajalepinguprahid. Viimaseist metsaprahtidest võib Baltic & Int. Marit. Conference andmeil nimetada:

750 Std. DBB Trängsund/Amsterdam	37/-	[4/- üle min.]	juuni
675 „ „ Trängsund/Amsterdam	38/-	[5/- „ „]	juuni
660 „ „ Trängs. & Lapyk/Amst.	39/6	[6/-]	juuni
635 „ „ P. Soome/Inglise Kanal	7/6	üle normi	
600 „ „ Trängsund/Brüssel kan.	45/-	[7/6 üle normi	juuni
320 „ „ Herönsand/Marans	62/6		juuli
200 „ „ Trängsund/Cowes	55/-		sept.

Ajalepinguhinnad kõvenesid viimasel nädalal pisut ning otsitakse laevu, makstes hinda üle miinimumi. NSVL on maksnud suveks ühest umb. 3300 dw. tn. laevast 5/9 per tn, 4800 tn laevast pakutakse 2 talve-kuuks £ 1200 kuus; 2000 tn laevast 6 kuu peale pakutakse £ 685. Metsamüük se-sooniks on väga elav; peale eelmises billettäanis nimetatud DBB koguste on suure-maist müükidest teada NSVL-u propside müük Belgiasse 100 000 kub. sülida, kusjuu-res tingimuseks on, et laevad võivad valida ise agendi.

Viimasel nädalal oli ühtlaselt külm ilm Balti mere basseinis — 7—10° alla nulli, mis tekitab jääd juurde, nii et Soome ja vastavad Rootsi sadamad on kõik jääs ning pääsevad ligi vaid vastavad laevad. Ka Riiga on juba laevadel raske pääseda, kuna laht on jääs, sissepääs toimub ainult jää-murdja abiga. Kui külm püsib, võib tek-kida takistusi Balti mere kaupade liikumisel, mis mõjustab prahiturgu. Tallinna sadam ja juurdepääsuteed on endiselt jääva-bad, peale 1—2 päeva kestnud väikese jää-takistuse sadama suus.

Prahiindeksid 1936. a. eest „Lloyd's List“ järgi võrreldes eelmisega (1923 = 100):

	1936	1935	1929	1936
				IV veer.
Euroopa veod	79,6	71,2	91,2	97,4
P. Ameerika-Euroopa	74,3	60,6	88,2	84,0

	1936	1935	1929	1936
L. Ameerika-Euroopa . . .	75,2	66,7	92,5	86,9
I. India-Euroopa	87,7	76,3	91,1	105,1
Vaikne ook., Austraalia . .	85,6	57,2	83,4	75,8
Üldindeks	76,5	66,4	89,3	89,7
Sütevadu	68,8	65,7	91,7	
Viljavedu	79,9	65,3	85,9	
Muud veod	79,1	70,9	96,7	

TALLINNA SADAM JAANUARIS K. A.

Käesolevas jaanuaris saabus välissõidust ainult 95 laeva mahuga 48 768 net reg tn, laevasõiduhooajal ulatub sissetulnud maht üle 100 000 net reg tn. Laevade liiklemise Tallinna sadamas moodustasid jaanuaris peamiselt liinlaevad saksa ja soome lipu all ja eesti laevad.

Kaupu toodi sisse 20 625 tn ja veeti välja 21 387 tn. Kaupade läbikäik ei ole just väike võrreldes keskmisega m. a. kuid möödunud jaanuaris oli kaupade läbikäik veidi suurem kui tänavu, nimelt 45 982 tn 42 012 tn vastu. Toodi sisse raskekaalusist kaupadest

1936. a. keskmine indeks oli seega 10.1 punkti kõrgem 1935. a., kuid 12,8 punkti madalam 1929. a. indeksist. 1936. a. viimase veerandi ja praegune tase on küll kõrgem 1929. a. tasemest, kuid Balti ja P.-Euroopa prahid on senini veel madalamad. Neid prahide toodud indeks ei sisalda.

TALLINN HARBOUR IN JANUARY.

naftasaadusi, suhkrut, rauda; veeti välja tselluloosi, metsamaterjali. Eesti laevadel veeti 34,9 prots. kogu kaubaveost, peale selle esinevad suurema osatähtsusega saksa ja briti laevad, esimene 22,4 prots. teine 9,3 prots.

Reisijaid saabus laevadel välissõidust Tallinna 764 ja väljus 1047, eelmise aasta jaanuaris 658 ja 615.

Rannasõit on vaibumas: saabus veel ainult 25 laeva mahuga 925 net reg tn. Kaupade läbikäik rannasõidus oli 1068 tn eelmisel aastal jaanuaris 465 tn.

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

Võiturul ilmnas m. n. hindades lõdvenemine. Meie võihinnaks noteeriti Manchesteris 101—103 š cwt l. n. 104—106 š vastu. Vastavalt hindade liikumisele ja väljaveetud võikoguste vahekorra kujunemisele noteeriti meie võihinnaks 140 s kg, s. o. 9 s madalamalt kui eelmisel nädalal.

Võituruseisundi kujunemine näib hakavat toimuma sesoonse nõrgenemisega, mis aasta sel ajal on Inglise tavaliseks nähtuseks. Viimast asjaolu põhjustavad ka ookeanitaguste maade suurenenud pakkumine ja osalt Uus-Meremaa võihinna kindlustamine, mistõttu tootmine seal näitab edasi tõusu. Kuna näit. Uus-Meremaa piimatalitusele on kindlustatud 104 š cwt cif London, ning tegelikult saadav hind ulatub praegu 85—86 š-le cwt, tuleks Uus-Meremaa valitsusel maksta juurde tootjale aastas 1—2 milj. š. Tootmise kindlustamise tõttu on ka võipakkumine Uus-Meremaalt Inglisele näidanud tõusu, mille tagajärjel võitagavarad Ing-

lises on tunduvalt suuremad eelmisist aastast. Nii arvatati võitagavarade seisul veebruaril algul Inglise külmutusmajades 860 000 kastile 1936. a. 465 000 kasti ja 1935. a. 390 000 kasti vastu. Seega mõjustavad võitagavarad Inglise hindu kahtlemata enam kui eelmisel aastail.

Saksas näitas veiste arv m. a. tõusu. Nii oli detsembril loendusel (sulgudes l. a.) Saksas vasikaid vanusega alla kolme kuu 1,63 milj. tk (1,45 milj. tk), 3—12 k. v. 3,82 milj. tk (2,87 milj. tk), lehma 10,19 milj. tk (10,02 milj. tk) ja muid veiseid 4,86 milj. tk (4,53 milj. tk). Seega on suurenenud eriti vasikate arv, mistõttu lüpsilehmade arvu võib Saksas lähemal aastail suurendada.

Piimatoodang Šveitsis oli m. a. 2 733 000 tn l. a. 2 796 000 tn vastu. Kogutoodangust läks piimatalitusesse 1 242 900 tn (l. a. 1 296 000 tn). Juustutoodangut hinnatakse 48 900 tn (l. a. 49 400 tn) ja või-

toodangut 26 600 tn-le (l. a. 28 500 tn). Toodud andmeist nähtub, et piimasaaduste tootmine Šveitsis näitas m. a. tagasiminekut.

Või väljavedu Prantsusest on viimaseil aastail ületanud sisseveo. Nii impordis Prantsuse võid 1936. a. 37 957 cwt ja

1935. a. 13 506 cwt. Vastavalt aastail oli või väljavedu 113 197 cwt ja 103 622 cwt. 1932. a. oli aga või sissevedu Prantsusse 233 403 cwt, kuna väljavedu oli vaid 70 725 cwt. Seega võib märkida Prantsuse piimamajanduses edusamme.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul püsib kindel tendents, mille tagajärjel peekoninoteeringud jäid Londonis muutusetu. Eesti peekoni kõrgemat sorti noteeriti endiselt 80 š tsmtn. Nõudmine peekoni järele on tunduvalt paranenud peale asetleidnud hinnalangust jaanuaris. Peekonsigade hinnad meil liiguvad endiselt tõususuunas madalama toodangu ja kõvenenud siseturu arvel. Peekonsigade noteeringut tõsteti taas

2 s võrra kg-lt. K. n. maksavad eksporttapamajad peekonsigade eest järgmisi hindu:

Tapakaal	I sort	II sort	III sort	IV sort	
60—73 kg	92	87	81		Siseturu-hinnad
55,5—59 " }	87	83	77		
72,5—75 " }	83	79	76		
75,5—80 "	83	79	76		

M. n. tapeti eksporttapamajades 1 457 siga 1 356 sea vastu eelmisel nädalal.

TAPALOOMADE JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

Tapaloomade ja lihaturul oli m. n. veiste pakkumine keskmine. Nõudmine suurenes ning vastavalt kõvenesid ka hinnad. Veiseliha maksus suurmäügil: suured pullid, nuumatud 47—50 s ja keskmised 45—47 s kg. Elusalt müües maksusid pullid 29—31 s kg.

Väiksemad pullid ja mullikad, milliseid eksporditakse tapetult Soome, maksusid lihas rammusad 43—45 s, keskmised 42—43 s ja lahjad (siseturukaup) 30—35 s kg. Eksporditakse turustati elusalt 25—28 s

Lehma- ja härjaliha maksus nuumatul 46—50 s, keskmisil 34—40 s. ja lahjadel 28—30 s kg. Eluslehma turustati vastavalt eeltoodud sortidele 14—22—32 s kg. Tendents on tõusev.

Veiseid lihakaalu alusel turustades tuleb eeltoodud lihakilo hinnale arvata naha, pudemete ja pädikute arvel juurde pullidele 8—11 s ja lehmadele 10—12 s.

Vasikate pakkumine keskmine. Turustatakse peamiselt tapetud vasikaid. M. n. turustati vaid 38 elus- ja 1 072 tapetud vasikat. Vasikate pakkumist siseturul vähendab õige tunduvalt ja hindade nõrgenemist väldib „Estoonia“ eksporditapamaja poolt piiramata arvul vasikate ostmine konservide jaoks, kuna konservideks lähevad nooremad ja lahjemad vasikad, mistõttu siseturule jääb paremat kaupa. Tapetud vasikad ühes nahaga maksusid: nuumatud 70—75 s, keskmised 60—65 s ja lahjad 50—55 s kg.

Elusvasikaid turustati vastavalt eeltoodud sortidele 35—45—48 s kg.

Lammaste pakkumine väike. Turustati vaid 385 lammast. Nõudmine lambaliha keskmine, kuid elavamalt nõutakse eluslambaid ekspordiks. Rootsi eksporditava värske lambaliha hinnaks noteeriti Tallinna tapamajades headuse järgi 90—95 s kg, s. o.

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas.		1937. a. 1. I kuni 14. II	1936. a. 1. I kuni 16. II	1935. a. 1. I kuni 17. II
	8. II- 14. II 1937	1. III- 7. III 1937			
VÕI (tonni) Butter (tons)	200,9	15,2	955,9	718,6	705,3
Sellest:					
Saksa	125,6	—	375,3	344,8	259,9
Inglisse	75,3	—	405,2	382,1	392,3
MUNAD (tuh. tk.) — Eggs (1000)	—	—	—	43,9	—
Sellest:					
Inglisse	—	—	—	—	—
Saksa	—	—	—	43,4	—
PEEKON (tonni) — Bacon (tons)	50,0	38,9	222,0	232,2	263,6
LINA (tonni) Flax (tons)	127,5	214,6	1637,9	1737,2	1022,6
Sellest:					
Inglisse	40,8	—	886,9	931,4	911,2
Belgiasse	—	—	80,2	20,6	70,3
Soome	—	—	—	146,6	11,2
Saksa	70,5	204,5	550,6	80,7	10,4
Prantsusse	10,1	—	251,2	538,9	0,2

5 s kõrgem eelmisest nädalast. Eluskaalu- hind franko saatejaam (vastuvõtmispunktis) 42—45 s kg. 13. II — 20. II s. a. eksporditakse 4000 kg I, II, III ja IV liiki. Stokholmi- mist saadud andmeil maksub värske lamba- liha 135 ööri kg.

Siseturul maksusid rammusad tapetud lambad 70—75 s, keskmised 65—70 ja lahjad 60—63 s kg. Eluslambad maksusid sise- turul 30—36—40 s kg. Tendents püsiv.

Sigade pakkumine alla keskmise. M. n. turustati 711 siga. Nõudmine hea ning hin- nad tõusid. Tapetud sead ühes peade-jalga- dega maksusid: noored 80—85 s, keskmises suuruses lihasead 80—82 s, rasvasead 80—81 s kg ja peekonkaalulised 82—85 s kg. Ima peade-jalgadeta tapetud sigade hind on ai- nult 1—2 s kg-lt odavam. Elussigu turustati 60—63 s kg. Etelolevaks nädalaks on loota tendentsi kõvenemist.

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimaturul Tallinnas püsib endine seis- kord. Piimahindade noteerimiskomisjon no- teeris 15. skp. piimahindadeks Tallinna kohta: I valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 12 senti ja müügil piimatõöstustele 11 senti liiter, II valiku rõõskpiim müügil piima- kauplustele 10—11 senti ja müügil piimatõöstustele 9—10 senti liiter.

Väikemüügil maksus piim piimakauplus- tes möödunud nädalal senti liiter:

	1. valik		2. valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Tallinn	15—17	—	14	11—13
Tartu	14—15	11—12	—	9—10
Narva	14—15	11½—12	—	9—10
Pärnu	17	13	—	12
Rakvere	14	—	—	10
Haapsalu	—	—	11	8
Valga	14	10	—	9
Viljandi	—	—	14	11
Paide	—	—	—	9

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

M. n. tõusid kõigi viljalikide hinnad. Hindade tõusu mõjustas suurenev nisu- ja maisinõudmine Hispaania poolt kui ka jää- ohu ja liivatuiskude võimalikud kahjustused F.-Am. Ühendriiges. Ka jahukaubandus on viimasel ajal elavnenud, mis põhjustab oma- korda suuremat nõudmist nisu järele. Maisi- hinnad, olles pidevas seoses nisuhindade ku- junemisega, tõusid küll üle m. n. taseme, kuid tõusuintensivsusest jäid siiski maha nisuhindade paranemisest. Hindade paranemine ameerika kui ka euroopa turgudel oli enamvähem ühtlane — 35—42 s kv kohta. Kõige vähem kallinesid kaer ja oder.

M. n. kohta noteeriti tähtsamal teravilja- turgudel järgmised hinnad kr kv kohta (sul- gudes m. n. noteeringud):

Rukis: Chicago 16.28 (16.07), Winnipeg 15.80 (15.59), Hamburg (La Plata) 16.81 (16.50);

Nisu: Chicago 18.37 (17.73), Winnipeg 17.45 (16.85), Hamburg (Manitoba I) 20.94 (20.11), Liverpool 17.29 (16.91);

Mais: Chicago 15.59 (15.17), Hamburg 10.43 (10.08), Rotterdam 10.50 (10.15).

Argentiina kaerahind Hamburgis tõusis eelmisel nädalal 10.30 kr-lt 10.38 kr-le ja oder 12.80 kr-lt 12.95 kr-le kv.

Käesoleva kaubandusaasta esimese 6 kuu läbikäikudest nähtub, et teravilja- ja maisi- kaubandus ületab aasta tagasi samaaegse taseme, kuna söödaviljadest odrakaubandus on $\frac{1}{4}$ väiksem m. a. ja kaer püsib l. a. ta- semel. Kaubandusaasta esimese poole nisu läbikäik on 18% kõrgem l. a. ja tõuseb 81,6 milj. kv-le. Kuna väljaspool Euroopat asu- vate sisseveomaade import on l. a. tasemel, on toimunud sisseveo tõus Euroopa import- riikide arvel. Inglise nisu sissevedu vähenes küll 9%, kuid seevastu suurenes sissevedu Hollandisse ligi 40%. Itaalia sissevedu ületab l. a. taseme ligi neljakordselt ja tõuseb 7,3 milj. kv-ga Inglise järele teisele kohale. Rukkikaubandus ületab 12% l. a. ja tõuseb 3,5 milj. kv-le — läbikäikude suurenenemine langeb peamiselt Argentiina suurema välja- veo arvele. Samuti on suurendanud Argen- tiina ka oma maisieksporti, kuna Aafrika riikide väljavedu on tunduvalt väiksem m. a-st. Üldine maisi läbikäik on 81 milj. kv, ol-

les seega suurem l. a. samaaegselt tasemest 7%. Odra väljavedu langes m. a. 12.0 milj. kv-kt tänavu 9.2 milj kv-le tagasimineks seega 25%, millisest enamus langeb NSVL-u ja Doonau maade ekspordi languse arvele. Kaera läbikäik maailmaturul oli l. a. tasemel ja tõusis 2.5 milj kv-le.

10. II 37 noteeris Tallinna börsikomitee teraviljadele ja nende jahvatussaadusile

järgmised hinnad kr kv kohta: nisu 23—25, rukis 14—14.5, kaer 14.5, order 15—18 ja rohelised herned 23—25. Puhk ja Pojad suurveskis: rukkipüü 15—15.5, rukkipüü 22.5, nisupüü 26—46. A.-S. Rotermanni tehaseis rukkipüü 15, rukkipüü 20—21 ja nisupüü 26—46.

Väikemüügihinnad üksikuil turgudel jäid m. n. tasemele.

LINATURG. — FLAX MARKET.

Viimasel nädalal ostsid sakslased NSVL-ust 2 500 tn linakiudu hinnaga £ 58.10 (kullas) fob Leningrad kasteleo IV gr I sordi alusel ja 300 tn läti lina £ 55 kuldnaela eest tn fob Riia R sordi alusel. Üldiselt on seisund linaturul kindel, kuid kaunis vaikne.

Vene lina on võimalik saada £ 93 cif kasteleo IV gr I sordi alusel, Läti-Livoonia £ 84.10 ja Võru-Petseri £ 83 cif R sordi alusel.

Linahinnad Šotis.

	10.II 37	3.II 37
Võru Petseri R . . .	£ 84 —85	£ 84 —85
Pärnu ülepuhastatud R	£ 82 —84	£ 82 —84
Pärnu talik I sort . . .	£ 63 —64	£ 62 —63
Läti-Livoonia R . . .	£ 84.10—85	£ 84.10—85
Vene slaneis IV gr I sort	£ 93 —94	£ 93 —94

Linahindade noteerimiskomisjon oma istungi reedel 12. skp. noteeris linahinnad samale tasemele nagu eelmisel nädalal:

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Aedviljaturul valitseb praegu peamiselt välismaine puuvili. Odavate tollita apelsinide ostuga ollakse hoos. Enne tollide kaotamist kogunes importöride ladudesse väikese ostmise tagajärjel apelsinide tagavaru. Nüüd on aga need reservid mütitud ja sissetulev puuvili kaob võrdlemisi kiiresti importöride ladudest.

M. n. toodi sisse esmakordselt ka Hispaania apelsine, milliseid müüdi 30 kr. kast või 8—10 s tk. Sõjategevuse tagajärjel on Hispaaniast kauba saamine muutunud raskeks ja korratuks. Samuti on kerkinud ka hispaania kaubal hind. Neil põhjusil võib arvata, et hispaania kauba sissetoomine meile jääb edaspidi vist piiratuks ja Jaffa apelsinid jäävad meile peakaubaartikliks, kuna ka itaalia apelsinide ostmisega ollakse tagasihoidlik. Lähemal päevil jõuavad Tallinna esimesed välismaised pirni-saadetised. Ko-

dumaiste õunte tagavara on meil kuivanud täiesti kokku. Maal üksikuil põllumeestel leidub veel keldreis turbasse pakitult õunu, kuid külmade ilmade tõttu on nende turuletoomine raskendatud ja seetõttu on turul õunu võrdlemisi vähe. Ka nende ostmise on tagasihoidlik. Marjaturul valitseb peamiselt kuremari, mida müüdi 30—40 s kg. Juurviljaturule ilmus võrdlemisi palju porgandeid ja kaalikaid, mistõttu nende hinnad näitasid väikest tagasiminekut.

Tallinna turul maksti: porgandist 10 s kg, hapust kapsast 28 s kg, mäerõikast 200 s kg, värsket kapsast 25 s kg, hapust kurgist 2—5 s tk, keedetud peedist 20 s kg, õuntest 55—70 s kg, apelsinidest 10—25 s tk, sidrunest 8—9 s tk. Ülaltoodud hinnad on jaemüügihinnad, kuna suurmüügihind oli 20—25 prots. odavam.

KALATURG. — FISH MARKET.

Pärnu lahe kalasaak kujunes nõrgemaks, kuna Peipsi-Pihkva järvel püsis saak endine. L. n. veeti välja värsket kala 28 400 kg,

sellest koha 16 000 kg, haugi 3 200 kg, ahvenat 5 000 kg, latikat 3 900 kg ja lutsu 300 kg.

Leedu väliskaubanduse läbikäik näitas tunduvat tõusu, võrreldes viimaste aastatega. Esialgseil kokkuvõtteil ulatus 1936. a. väliskaubanduse läbikäik 346,6 milj. lit., see-ga, võrreldes 1935. a. suurenemine 23,4%, kusjuures eksport oli 190,5 milj. lit. ja im-port — 156,1 milj. lit. — väljaveo ülekaal üle 30 milj. lit. Võrreldes eelmise aastaga suurenes väljavedu 25,1% ja sissevedu — 21,3%.

Võiekспорт tõusis 1936. a. 18,25%, kusjuures üldse eksporditi võid 14 310 287 kg. ca. 34 milj. lit. väärtuses. Umbes 74% eks-porditud võist läks Inglisse, 8,5% — Lähe-dasse Itta, 6,3% — Saksa, 4,4% — P.-Am. Ühendriigesse, väiksemal arvul Belgiasse, Šveitsi ja mujale. Katseks saadeti esimest korda võid ka Jaapanisse. Munade eksport tõusis 1936. a. 150%, kusjuures üldse eks-porditi 66 541 874 tk. ca. 5 milj. lit. eest. Umbes 80% eksporditud munadest läks Ing-lisse, ülejäänud osa Tšehhoslovakkiasse, Sak-sa, Šveitsi, Rootsi, Prantsusse. Lihaeksport tõusis 7% koguselt ja 26% väärtuselt. Lina ja linaseemnete eest saadi 77% enam, kusjuures koguselt tõusis eksport 88%. Elus-loomade (veiste, hobuste ja sigade) välja-vedu suurenes 82%, kuna nende arv tõusis 14,4%.

Krediiditurul kestab stabiliseerumine. Prostititud vekslite arv ja üldsumma on lan-genud tunduvalt. Samuti on vähenenud ka

oksjonite arv. Suuremaid äride pankrotte ei olnud üldse 1936. a.

Hoiusummad kõigis krediitasutisist tõusid 1936. a. jooksul 47 milj. lit., ulatudes I. I 37 240 milj. lit.

31. XII 36 oli paberraha liikvel 110,3 milj. lit., olles kaetud kulla ja välisvaluutaga 69% (kullafond 73,1 milj. lit. ja välisva-luuta — 4,0 milj. lit.). Aasta tagasi oli paberraha liikvel 103,5 milj. lit., mille kate kullas ja välisvaluutas oli vaid 44,5%.

Riigi rahandusseisund on täiesti rahul-dav. Ühenduses konjunktuuri tõusuga on suurenenud ka riigikassa sissetulekud täht-samal aladel. Esialgseil kokkuvõtteil saadi 1936. a. korralisi tulusid 14 milj. lit. enam kui 1935. a., mis võimaldas suurendada ka 1936. a. kulusid. Üldse saadi 1936. a. 232,7 milj. lit. korralisi ja 57,3 milj. lit. erakorralisi tulusid, kusjuures erakorraliste tulude hulka on võetud 17 milj. lit. riigikassa re-servfondist, samal ajal oli kulusid korralisi ja erakorralisi kokku 290 milj. lit. 1936. a. detsembris realiseeritud 4½%-siselaen 15 milj. lit. on kantud üle 1937. a. eelarvesse möödunud eelarveaasta ülejäägina.

Leedu riigivõlad ei ole suured, ulatudes I. I 37 115,7 milj. lit., millest on välisvõlgu 80,8 milj. lit. ja sisevõlgu 34,9 milj. lit. See-ga langeb riigivõlgadest elaniku kohta umbes 46 lit. 1936. a. kulutati riigivõlgade amor-tisatsiooniks ja protsentideks vaid 2,4% riigi-kulude eelarvest.

ITAALIA

Terase tollita sissevedu Austriast Itaaliasse.

Duty-free Import of Steel from Austria to Italy.

„Gazzetta Ufficiale“ kuulutas välja Itaalia-Austria vahelise kokkuleppe teksti, mille järgi Austria veab Itaaliasse tollita sisse 6

kuu jooksul 400 000 kv terast „bloom“ides ja kangides.

Itaalia-Austria kaubandusleping. — Trade Agreement between Italy and Austria.

„Gazzetta Ufficiale's“ kuulutati välja Itaalia-Austria kaubanduslepe preferentsaalse süsteemi kohta Austria sisseveo kasuks Itaaliasse:

Kokkulepe kehtib kuni 31. III 37 ja toob rohkearvulisi muudatusi soodustusis kaupade suhtes, millised antud Austriale eelmiste kokkulepetega (I. I 35 ja VI 35). Uues kokkuleppes on paljud kaubad vabastatud sis-

seveotollist (sisseveol Itaaliasse Austriast) või nende tollimääri on mänska vähendatud; näiteks karamellide, kompvekkide, kookide sisseveotoli alandati 35% praegukehtivast tollist: kontingent... 300 kv (Austria osu-tub peagu ainsaks, kes ekspordib Itaaliasse karamelle ja kompvekke; peale tolli tasub importija suhkruaktsiisitoli, mis on väga kõrge; kõrge sisemaksu tagajärjel maksub ka kg suhkrut Itaalias väikemüügil 6 liiri.).

Koha eksporditi Rootsi 9 200 kg, Šveitsi 3 000 kg, Austriasse 2 700 kg, Saksa 650 kg ja Tšehhoslovakkiasse 450 kg.

Rootsi läks Pärnu kui ka Peipsi koha, kuna teisisse maisse ainult I valiku Peipsi koha. Haugi eksporditi Rootsi 2 470 kg, sveitsi 730 kg. Ahvenat — Soome 4 200 kg, Rootsi ja Šveitsi 800 kg. Latikat ainult Soome ja lutsu Rootsi.

Siseturul valitses kauba rohkuse tõttu elav tegevus. Kõlmemaks muutunud ilmaga on värske kala säilitamine ja transport kergem.

Tähtsamate kalaliikide turuhinnad

12.—13. II 37 snt. kg:

	Tallinn	Tartu	Narva
Koha, I valik	80—100	80—90	80—90
Koha, II valik	70—80	—	—
Haug	35—60	30—50	50
Ahven, Peipsi	20—30	15—30	20—35
Ahven, mere	30—40	—	—
Siig	50—100	—	—
Latikas	25—50	15—40	25—40
Luts	30—35	30	35
Meretint	90	—	—
Räim, keskmine	30—40	—	—
Räim, peen	15—20	—	—

Räimekaubandus arenes nõrgalt. L. n. tuli müügile Paldiski rannikvete avame-rest püütud räimi väikesel kogusel ja nädala lõpul mõni saadeti esimesi noodaräimi Hara lahest. Noodaräime seas leidis rohkesti peent räime, milliseid müüdi 15—20 s kg, kuma keskmised räimed maksusid 30—38 s. kg ja võrguräim (Paldiski) 40 s. kg. Turski müügil rohkesti 25—40 s. kg.

Värske räime vähesuse ja kõrge hinna tõttu valitses soolakala, eriti soolasilgu järele, elav nõudmine. Kodumaist soolasilku müüdi 20—30 s. kg, soolatud vimba 40—45 s. kg, lesta 25 s. kg, turska 25—30 s. kg, süga 70—90 s. kg, kilu (pipraga) 50—60 s. kg, piprakilu 3 kg nõudes 170—200 s. kg ühes nõuga. Elavalt osteti ka heeringaid. „Eesti“ heeringas maksus 45—50 s. kg, välistmaine heeringas 40—70 s. kg.

Narva turul müüdi peamiselt Soome silku 20 s. kg.

Suitsukala-kaubanduses seisund muutuseta.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

AKTIIVA

7. veebruaril 1937. a.

PASSIVA

1. Kattvara: — Reserve:			1. Põhikapital — Capital	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	34 174 910,77		2. Tagavarakapital — Reserve Fund	704 876,51
välisraha	11 286 198,74		3. Jooksvad kohustused: — Current Liabilities:	
2. Vaetusraha — Subsidiary Coin	1 684 944,18		a) pangalihed liikvel	48 190 277,—
3. Sisevekslid: — Home Bills:			b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	9 856 589,28		valitsuse	22 445 625,52
põllumajandusl.	1 924 126,63		pankade	5 686 300,68
metsatööstusl.	67 050,18	11 837 766,04	teised	2 557 875,41
4. Laenud: — Loans and Advances:			4. Muud passivad — Other Liabilities	8 385 681,54
valitsusele	—			
teistele *)	9 697 839,72			
5. Kinnis- ja vallasvara — Immovable				
Property and Equipment	3 877 182,08			
6. Muud aktivad — Other Assets	15 921 300,15			
	<u>87 979 636,66</u>			<u>87 979 636,66</u>

Kattvara vahekord jooksvate kohustustega: } 61,53%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 1 244 129,09
Includes Ekr. 1 244 129,09 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

LEEDU. Seapidamise arenemine Leedus. — *Pig Keeping in Lithuania.*

Kuna pärast maailmasõda langes seapidamine Leedus tugevasti, otsustati kõigepealt muretseda vastavaid tõusigu ja levitada neid kogu riigis. Leedusse toodi suuri yorkširi tõugu sigu Inglisest ja Rootsist. Kui selgus, et need hästi kohanesid Leedus ja andsid head juurdekasvu, toodi sama tõugu sigu ja kulte veel sisse. 1926 — 36. a. toodi välismaalt Leetu 46 kõrges väärtuses sugukulti ja 37 suguemist 120 608 51 lit. väärtuses. Peale selle osteti rohkesti sugusigu ka Saksast. Saksa edelschveini tõugu sigu ostsid peamiselt Klaipedamaa põllumehed. Kogu sisseveetud sigade juurdekasv otsustati levitada ümbruskonna põllumeeste vahel. Et kergendada väikepõllumeestele puhastõugu sigade juurdekasvu muretsemist, andis Põllutöökoda 1927—30. a. pörsaste ostmiseks toetust, kusjuures põllumees võis endale toetusega osta ühe kuldi ja 2 emist. 4 aasta jooksul levitati Põllutöökoja toetusega kogu riigis 4 190 emist ja 3 797 kultu, makstes toetusena välja 283 877,02 lit. Puhastõugu sigade juurdekasvu muretses omale 5 539 üksikut põllumeest.

Et õhutada põllumehi arendama sigade majapidamist ja kasvatama rohkem peekonsigu, maksis Põllutöökoda peekonsigade kasvatajatele preemiat. Iga majapidamine, müües aasta jooksul oma majapidamises üleskasvatatud ja ekspordiks kõlblikku vähemalt 15 peekoni- ja mitte vähem kui 1 siga iga ha maa kohta, sai iga müüdnud ekspordise eest 8 litti preemiat. Sääraseid preemiaid maksti välja 1930. a. 4 564 lit. ja 1931. a. — 2 944 lit.

Et tasakaalustada peekonsigade hindade kõikumist Leedus, maksis põllutöökoda 1929. a. ja 1930. a. eksporditapamajadele veohinna vahe tingimusel, et kõik tapamajad maksaksid põllumeestele peekonsigade eest kõigis kokkuostupunktides võrdset hinda. Neil aastail kulutati selleks 224 827 lit.

Leedu majandusolukord. — *Economic Conditions in Lithuania.*

1935. a. alanud leedu majanduse paranemistendents kestis ka 1936. a. Omasaaduste toodang ja kaupade läbikäik on tõus-

Puhastõugu sigade ja kultide registreerimiseks peetakse vastavaid tõuraamatuid. Sigade tõuraamatuid hakati pidama Leedus 1926. a. Kuni 1936. a. on tõuraamatutesse kantud sisse 992 kultu ja 2 523 emist. Pörsaste ostmisel antakse välja vastavad tõutunnistused. Et parandada peekonsigade tõugu, asutati sigade sugulavad, kusjuures põllumehed, kes pidasid ülal vastavat tõugu kulte, said põllutöökojalt toetust. 1929—35. a. anti sugulavade pidajaile toetust 253 870 lit., mida kasustas 3 098 sugulavapidajat, keskmiselt maksti aastas välja 36 267 lit.

Paremad seakasvatajad Leedus asutasid oma ühingu, nn. Sigade Kasvatajate Ühing Leedus. Põllutöökoda annab ühingule tasuta ruumi, eriteadlasi ja valvab selle tegevuse üle.

Põllutöökoja ja Sigade Kasvatajate Ühing aitasid eksporditapamajade a.-s. „Maistas“t organiseerida sugukultide müüki NSVL-u. 1934. a. müüdi 98 kultu, saades 21 838 lit. Eluskaalu kg-st maksti 1,20 kuni 1,80 lit. 1935. a. müüdi 1 314 sugukulti 187 443 lit. eest; eluskaalu kg-st maksti 1 kuni 1,15 lit. 1936. a. müüdi 1 420 sugukulti 210 000 lit. eest; eluskaalu kg-st maksti 1,15 lit.

Sigade Kasvatajate Ühing asutas Põllutöökoja toetusel 2 sigade kontrollringi, mis tegutsevad 1932. a., kuhu kuuluvad peamiselt suuremad seakasvatajad. Samuti asutati Põllutöökoja poolt peekonsigade uurimusejaam Kvietkiškis, kus peekonsigade söötmine toimub kindlaksmääratud kava kohaselt, arvestades välja sööda tasuvust ja liha väärtust.

Peale nimetatud abinõude on seapidamise õhutamiseks kasustatud laialt ajakirjandust ja raadiot. Korraldati eriloenguid põllumeestele ja levitati saju tuhandeid brošüüre ja plakaate kõigis sigade majapidamisküsimis.

rud tunduvalt. Põllumajandussaaduste paranenud hinnad on tõstnud ka põllumeeste tulusid.

Uus toiduželatiini-vabrik Torino's.

A New Gelatine Factory Established at Torino.

Toiduželatiini-vabriku ehitamine Torino's on viidud lõpule ja vabrik algab lähemal ajal tegevust 100 töölisega. See on teine vabrik Itaalias želatiinivalmistamiseks. Esimese vabriku toodang oli ligi 1000 kv aastas.

Torino toiduželatiini-vabriku ehitamine sai alguse sanktsioonide kehtivuse ajal ja selle ehitamise eesmärgiks oli vabastada Itaaliat želatiini sisseveotarvidusest välismailt. (1935. a. vedas Itaalia sisse želatiini, toidu kui ka päevapilditööstuse jaoks, 2000 kv 2 200 000 liiri väärtuses.)

Torino vabriku käimahakkamisega võib Itaalia katta oma siseturunõudmisi, jääb üle ka väljaveoks.

Näib, et želatiinitööstus Itaalias peab ajutiselt arvestama toorainete puudust. Nagu teada, on želatiinivalmistamisel tooraineks peamiselt nahatööstuses järelejäänud lõiked (Itaalias nimetatakse neid „Carnicci“, nahkade seespoolne lihakiht.). Itaalias on küllalt nimetatud toorainet, kuid suure nõudmise tõttu välismailt (eriti liiri kursi langeamise järele) on „carnicci“ tagavarad veeatud välja. Oodata on „carnicci“ väljaveo keeldu.

Tuleb tähendada, et selle koguse „carnicci“, mis kulub kv želatiini valmistamiseks, väljaveost saadav summa on kolm korda väiksema želatiini väljaveost saadavast summast.

Võõrastemajade ehitamine Abessiinias. — *Building of Hotels in Abyssinia.*

Hiljuti Roomas asutatud poolriiklik „Kin-nisarvate, võõrastemajade selts Ida-Aafrikas“ (Compagnia Immobiliare Alberghi A. O.) otsustas ehitada kiires korras 21 võõrastemaja Abessiinias ja selle järele lähe-

mal ajal veel 24 võõrastemaja. Seltsi kapitali tõstetakse 100 milj. liirile. Seltsi pea-aktionaariks on Itaalia riiklikud raudteed. Ühenduses võõrastemajade ehitamisega on kavatsusel turismikorraldused Abessiinias.

Esimene Itaalia reisinäitus. — *The First Travel Exposition in Italy.*

Messide ja näituste komisjon korporatsioonide ministeeriumi juures otsustas korraldada eelseisval suvel Genuas Esimese Rah-

vuslise Reisinäituse. Näitusel on ka eriline osakond reiside kohta Itaalia asumaisesse.

Autotee Room-Berliin. — *Rome—Berlin Motor Highway.*

Valmistamisel on kavad autotee ehitamiseks Rooma ja Berliini vahel. Kavade val-

mistamistööde juhatajaks on senaator Puricelli.

ŠVEITS.

Loomatoidu sisseveo ümberkorraldus Šveitsis.

Reorganisation of Fodder Import in Switzerland.

1. I s. a. kaotati Šveitsis tagasi- või juur-demaksud Šveitsi sisseveetavalt loomatoidu-aineilt. Asemele astusid uued korraldused, vastavalt liiduvalitsuse määrusile 29. XII 36, milliste järgi alates 1. I s. a. kaotati senini kehtinud lisatollid suurelt osalt loomasöödalt (1—20 fr. pro 100 kg) ja pandi kehtima kõigi küsimusse tulevate saaduste kohta väiksem maks (0.50—12 fr pro 100 kg), mis läheb piima- ja piimasaaduste hindade kindlustamiseks. Selle maksu alla käib ka alusturvas maksumääraga fr. 0.50 pro 100 kg.

Uute korralduste tagajärg kujuneb ligikaudu samaseks nagu 1. a. viimasel veerandil kehtinud tagasimaksude süsteemil. Vahe seisab vaid üksikute loomatoiduainete enam diferentseerivas käsitluses, kuma lisatollimaksu kaotamine käib ainult osa kohta neist saadusist. Selle kõrval väheneb üldiselt ka maksuvähenduse suurus, mis peab mõjuma kõnesolevate saaduste hindade kõrgenduse suunas.

Sisseveolubade kaotamisi Šveitsis. — *Some Import Permits Abolished in Switzerland.*

Berni liiduvalitsuse määrusega 26. I s. a. 1152 — reisiartiklid nahast, mis teatavasti kaotati sisseveolubade nõue 18 tollitariifi positsiooni kaupadelt, nende hulgas ka pos. 27. I s. a. on eesti väljaveokaupu. Määrus jõustus 27. I s. a.

BELGIA.

Belgia võiturg käesoleval talvel.

Belgian Butter Market at Present Winter.

Belgia võituruseisund on käesoleval ajal väga pinev. Võihind siseturul on tõusnud enneolemata kõrgusele. Praegu müüakse sisemaisest võid väikemüügil 26—27 fr. kg, mis hind on kõrgem m. a. omast 5 fr. Seetõttu on tekkinud nähtus, et välismaised võihinnad, olnud alati sisemaisest võihindadest kõrgemal, püsivad tänava ühel tasemel sisemaise võiga.

Selle nähtuse põhjustajaks on viimasel ajal Belgia põllutöministeeriumi poolt praktiseeritud tugev kaitse oma maa võile, mis nähtub andmeist sisseveoks lubatud võikoguse kohta m. ja k. a. talve jooksul. M. a. talvel lubati tuua võid sisse: nov. 1935 — 876 000 kg, det. 1935 — 1 146 000 kg, jaanuaris 1936 — 1 193 000 kg, kokku 3 215 000 kg. Tänavu talvel anti luba või sisseveoks:

nov. 1936 — üldse mitte, det. 1936 — 250 000 kg, jaanuaris 1937 — 375 000 kg, kokku 625 000 kg. Selle erakorralise sisemaise või valmistajate kaitse vastu protesteeris Brüsseli kaubanduskoja juures asuv „Chambre Syndicale des Importateurs, Négociants et Producteurs de Beurre“, kes juhib peaministri tähelepanu hädaohule, mida tekitab liialdatud kaitse sisemaise või valmistajale endile. Praeguste väikemüügi võihindade juures langevad tarvitajaskonnast välja vähesed sissetulekuga inimmassid, kes lähevad üle margariinitarvitusele. Kord hakanud margariini tarvitama, on hiljem raske minna üle võitarvitusele, mis tähendaks ka sisemaisele võile suurt hädaohu siseturunõudmise vähenemise näol, ja lootused suurendada sisemaise või tarvitust haihtuksid.

TAANI.

Šokolaaditurg Taanis. — *Chocolate Market in Denmark.*

Taanis on arenenud šokolaaditööstus, mis katab suurema osa tarvidust. Väljast veetakse peamiselt inglise, saksa ja belgia šokolaadi, kust kaup tuleb nimetatud maadega sõlmitud kaubanduskokkulepete põhjal. Paljud tuntud šokolaadifirmad, kellede kaup enne majanduskriisi oli hästi töötatud sisse taani turul, olid sunnitud Taanis avama vabrikuid, kuna muidu oluaks sealne turg neile suletud. Praegu on Taanis vabrikuid Nestle, Gala Peter, Cailler, Reichard j. t. välisfirmadel. Sisseveoks teeks takistusi ka maitsesküsimus, kuna taani šokolaadi maitse on erinev eesti kui ka inglise tunnustatud šokolaadi omast. Pearaskus on aga Taani va-

luutatsentraalilt lubade hankimine. Šokolaad on ja jääb luksuskaubaks ning vahetustehinguid korraldamata on vaevalt võimalik saada luba. Kuid ka vahetustehingute läbi viimine on seotud suurte raskustega.

Sisseveol võetakse šokolaadilt tolli: väksemasse karpidesse pakitud, täidetud j. t. luksusšokolaadilt — Tkr. 1.— kg, muult šokolaadilt ja kompvekkidelt — Tkr. 0.40 kg. Peale selle võetakse läbikäigumaksu 35% väärtusest. Sisseveoks on tarvilik veel eriluba, ning kõik importörid peavad olema registreeritud tollivalitsuses. Importörideks võivad olla ainult taani firmad.

ROOTSI.

Litsentsimaks lambalihalt Rootsis.

Import License Fee on Mutton in Sweden.

1. II s. a. alandati lambaliha sisseveol Rootsisse võetavat litsentsimaksu 30 öörit 15 ööritele kg.

LUTERMA

plaadid,

LUTERMA

mööblid,

LUTERMA

mänguasjad

on kodumaa
kõrgekvaliteedilised
tooted.

A.-S.

A. M. LUTHER

M Ü Ü G I K O H A D:

TALLINNAS,
Vana Posti tän. nr. 9
TARTUS,
E. V. Jürgens, Ülikooli 2, tel. 7-88

AKTSIASELTS TALLINNA PABERIVABRIK E. J. JOHANSON

*Export of Writing, Bond, Printing,
Drawing Paper and Postcard Boards
Superior qualities.*

REPRESENTATIVES:

Baltiska Pappersbrukens A/B, Stockholm; T. Rasmussen & Co. Ltd.,
London; Max Geene & Co., Rotterdam; Arnold Kern & Sohn,
Hamburg; "Derot" Soc. An., Paris.